

Bệnh lao (TB) – đó là gì?

Đọc thêm về logo TB

tuberkuloosi.fi

Hengitysliitto

- Bệnh lao (TB) là một căn bệnh do một loại vi khuẩn có tên là *Mycobacterium tuberculosis* gây ra.
- Bệnh này lây lan từ người này sang người khác qua không khí.
- Bệnh lao thường ảnh hưởng đến phổi.
- Căn bệnh này cũng có thể ảnh hưởng đến các bộ phận khác của cơ thể như hạch bạch huyết, vùng bụng, xương hoặc não.

Triệu chứng của bệnh lao là gì?

Các triệu chứng phổ biến nhất của bệnh lao phổi:

- ho kéo dài trong nhiều tuần
- ho ra đờm (đờm từ sâu trong phổi)
- ho ra đờm và máu

Các triệu chứng khác:

- sốt
- đổ mồ hôi đêm dữ dội
- sụt cân
- mệt mỏi
- chán ăn
- cảm thấy yếu và mệt mỏi

Có thể có những triệu chứng khác nếu bệnh lao di chuyển đến các bộ phận khác của cơ thể.

Các triệu chứng phổ biến cho trẻ em thì là cấu kính, hay khóc, thờ ơ, chán ăn và chậm phát triển. Người lớn, các triệu chứng thường phát triển chậm.

Mở cửa sổ và cửa ra vào làm giảm lượng vi khuẩn trong không khí trong nhà. Ở ngoài trời hầu như không có nguy cơ lây truyền. Bệnh lao không lây lan qua bát đĩa, đồ uống, thực phẩm, quần áo, bề mặt, bắt tay, hôn hoặc qua quan hệ tình dục.

Ai có thể bệnh lao?

Khi một người bị nhiễm bệnh, người đó có vi khuẩn lao trong cơ thể. Nếu vi khuẩn vẫn ngủ, người đó không bị bệnh. Người đó không có triệu chứng và không thể lây bệnh cho người khác (nhiễm lao tiềm ẩn). Nếu vi khuẩn hoạt động và bắt đầu sinh sôi, người bị nhiễm sẽ bị bệnh lao. Trong trường hợp này thường có các triệu chứng của bệnh lao. Bệnh cũng có thể lây cho người khác.

- Về một thứ ba của những thứ kia Ai tiếp xúc với vi khuẩn lao sẽ bị nhiễm bệnh.
- Chỉ có khoảng 1 trong 10 người lớn bị nhiễm bệnh sẽ mắc bệnh lao.
- Trẻ nhỏ dưới 5 tuổi, thanh niên, người già và những người có hệ miễn dịch yếu có nhiều khả năng mắc bệnh lao hơn.

Trẻ em dưới năm tuổi không được chích ngừa có thể bị bệnh sau vài tuần hoặc vài tháng bị nhiễm bệnh và bệnh có thể tiến triển nhanh chóng. Một số người lớn mắc bệnh lao trong vòng vài năm sau khi nhiễm bệnh. Tuy nhiên, một người có thể mắc bệnh lao thậm chí nhiều thập kỷ sau đó.

Bệnh lao được kiểm tra như thế nào?

Nếu nghi ngờ mắc bệnh lao phổi, bạn cần chụp X-quang ngực và lấy mẫu đờm để phân tích. Nếu bạn bị bệnh lao ngoài phổi, bạn cần phải làm các xét nghiệm đặc biệt, ví dụ như kỹ thuật chụp chiếu và lấy mẫu từ phần cơ thể bị nhiễm bệnh. Các cuộc kiểm tra của bạn sẽ bắt đầu tại trạm y tế. Bạn có thể cần phải kiểm tra thêm tại bệnh viện.

Bệnh lao có thể chữa khỏi không?

Có, bệnh lao có thể được điều trị và chữa khỏi bằng thuốc. Thuốc có thể tiêu diệt vi khuẩn lao. Việc điều trị bắt đầu tại bệnh viện với 4-5 loại thuốc. Việc điều trị kéo dài ít nhất sáu tháng. Các xét nghiệm bệnh lao, thuốc men, chăm sóc tại bệnh viện và các lần tái khám đều miễn phí cho bệnh nhân.

Điều quan trọng là bạn phải uống tất cả các loại thuốc đều đặn trong suốt quá trình điều trị. Nếu bạn ngừng uống thuốc quá sớm, bạn có thể bị bệnh lao trở lại. Nếu bạn uống thuốc không đều đặn, vi khuẩn lao có thể trở nên kháng thuốc (thuốc). Việc điều trị bệnh kháng thuốc khó khăn hơn và thường kéo dài trong 1,5-2 năm.

Bệnh lao có thể chữa khỏi nếu bệnh được phát hiện đủ sớm và bệnh nhân dùng đủ thuốc theo chỉ định.

Ai được bảo vệ khi tiêm chích ngừa phòng lao?

Chích ngừa BCG (Bacillus Calmette-Guerin) bảo vệ tốt nhất cho trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ khỏi các dạng bệnh lao nghiêm trọng. Ở Phần Lan, kể từ năm 2006, chích ngừa chỉ được tiêm cho

trẻ em dưới bảy tuổi, những trẻ được coi là có nguy cơ mắc bệnh lao cao hơn. Chích ngừa thường được tiêm cho trẻ em ngay sau khi sinh. Chích ngừa này miễn phí. Chích ngừa không bảo vệ người lớn tốt như trẻ em, vì vậy không nên chích ngừa cho người lớn.

Theo dõi tiếp xúc có nghĩa là gì?

Có thể một số người khác đã dành nhiều thời gian với bệnh nhân đã bị nhiễm lao hoặc mắc bệnh lao. Nhân viên y tế phỏng vấn bệnh nhân để tìm hiểu những người này có thể là ai.

Những người đã tiếp xúc với bệnh lao được mời đến trạm y tế để khám. Trẻ em được khám tại bệnh viện. Nếu phát hiện bệnh lao, những người này bắt đầu dùng thuốc điều trị lao. Trong một số trường hợp, những người bị nhiễm lao tiềm ẩn bắt đầu một liệu trình điều trị dự phòng. Một số người tiếp xúc cần theo dõi trong 1-2 năm. Nếu sau đó họ bắt đầu có triệu chứng của bệnh lao, họ nên chủ động đến khám bệnh tại trạm y tế.

Việc tiếp xúc theo dõi nhằm mục đích ngăn chặn sự lây lan của bệnh. Việc theo dõi tiếp xúc được quy định bởi Đạo luật về bệnh truyền nhiễm của Phần Lan. Tất cả các cuộc kiểm tra và điều trị được thực hiện do phơi nhiễm với bệnh lao đều miễn phí cho bệnh nhân.

Bệnh lao lây truyền như thế nào?

Bệnh lao lây lan qua không khí từ người này sang người khác. Trên thực tế, chỉ có bệnh lao phổi lây lan sang người khác. Khi một người bệnh lao phổi ho hoặc nói, vi khuẩn lao sẽ lây lan trong không khí. Vi khuẩn có thể lơ lửng trong không khí trong nhiều giờ. Những người khác ở cùng phòng trong thời gian dài hơn (lớp học, nhà, không gian làm việc, xe hơi) có thể hít phải những vi khuẩn này vào phổi và bị nhiễm bệnh.

Bệnh lao không dễ lây truyền. Chỉ một phần những người đã tiếp xúc mới bị nhiễm bệnh. Những người sống chung một hộ gia đình có nguy cơ cao nhất.

